

Zs. félórával a szertartás előtt érkezik. Megáll a temető oldalában, előveszi a típpmix szelvényt.

A Roma mostanában gyengélkedik, három vereség zsinórban. Veróban nyerniük kell, különben Mourinho repül.

Sótonyi Gábor 79

Amúgyis fontos, hogy legyen a szelvényen egy húzó mérkőzés, némi kockázat, ami a pénzt hozza.

AZ ELSZÓLÁS

Gondolnia kell a gyereke-

ire is, pontosabban a gyerektartásra. Lassan, megfontoltan tölti ki, alaposan mérlegeli a bevételi lehetőségeket. Úgy dönt, egyelőre nem írja be a kettest. Beállítja az emlékeztetőt.

Közben a visszapillantó tükörből látja, hogy gyülekeznek a gyászolók. Hatvanas, elegáns férfiak és nők szállnak ki márkás autóikból, és toporognak a bejáratot keresve. Rögtön felismeri a megrendelő hangját, bár most sokkal határozottabban cseng, mint két héttel ezelőtt a telefonban. Harsányan, széles mozdulatokkal igazítja el a gyászolókat, majd elindul Zs. kocsija felé.

Üdvözlöm, mondja a nő, 104-es parcella, a platánsor végén balra. Erős parfümillatot áraszt, a haja frissen dauerolt. Egy borítékot nyújt át Zs.-nek. Remélem, felkészült, viccelődik. Köszönöm, hebegi Zs., persze. Ujjaival kikapogtatja a borítékban lapuló bankjegyeket, miközben a zsebébe csúsztatja.

Tenyéryi foltokban hámló platánok és károkozó varjúraj vezeti Zs.-t a sírhoz. Lába alatt avar zörög. A szabálytalan rombuszt formázó, fekete márvány síremléken messziről csillog az arany gravírozás: Snauci Kiskenez, élt 12 évet. A felirat mellett gombszemű, rózsaszín nyelvű kiskutya fényképe. A megrendelő és férje elkínzott arccal fogadja a szipogó részvétnyilvánításokat. Zs. is megpróbál szomorú képet vágni, miközben kondoleál, majd a rögtönzött deszka emelvény mellé áll, szemben Kiskenez gazdáival, hogy jellezhessék neki, amikor sorra kerül.

A hűség Isten jellemvonása, kezdi beszédét a pap, és a miénk is lesz, ha engedjük, hogy kimunkálja bennünk. Zs.-nek erről eszébe jut az AS Roma egykori csillaga, Francesco Totti, aki harminc éven át nem engedett egyetlen más klub csábításának sem, hiába ajánlottak érte csillagászati összegeket, ellenállt a mammon kísértésének, mert a szíve egy ütemre vert Rómáéval. Olvasta valahol, hogy egy fontos bajnoki mérkőzés közben megsérült, de összeszorított foggal mégis végigjátszotta a kilencven percet. Állítólag a véres sportszára a mai napig megtekinthető a Stadio delle Olimpico-ban, az AS Roma múzeumában. Mert mindannyian Isten kutyái vagyunk, üti meg Zs. fülét. Bizony így van, helyesel magában, hol vannak Tottihoz képest a maiak, kutyák ezek mind, zsoldosok, de nem az Isten, hanem a pénz kutyái.

Zs. elképzeli a véres sportszárát, a sípcsondig húzódo, elmosódott kontúrú barna foltot, mint a térképen egy olasz tartomány domborzati rajzát. Merengéséből a pap hangja riasztja fel. Maga jön, súgja alkoholos lehelettel, miközben mutatóujjával Zs. bordái közé bök.

80 Az emelvényt borító perzsaszőnyeg elnyeli Zs. egyetlen ritmusú, lassú lépteit. Ahogy beáll a mikrofon mögé, tekintetét a gyülekezetre emeli. Gyönyörű, szőke, miniszoknyás nő áll vele szemben, ez így nem lesz jó, könnyen kizökkenhet, pillantását észrevétlenül a nő mellett álló, köpcös, kopaszodó férfira csúsztatja, és rögzíti, mint szöveget a dolgok lényegében.

Merengve, halkán, de súlyosan kezdi, pontosan úgy, ahogy otthon, a tükör előtt gyakorolta, miután többször megnézte a verset néhány híres kollégája előadásában a youtubeon. A „feleim” után leheletnyi szünetet tart, majd lassan végigjárhatja tekintetét a gyászolókon, anélkül, hogy pislogna, vagy a fejét megmozdítaná. A „régi szövetek” után a körsvenk megáll, majd a „halottnak szakálla nőtt” résznél a tekintet más irányba néz, mint az elején, és élesebbre (de még nem keményebbre) vált. Nagyon fontos az erős kezdés, szinte minden ezen áll, vagy bukik, hogy mindjárt magával ragadja a hallgatóságot (közönséget írni ez esetben kegyeletsértés lenne) az érzelmi hullámvasútra, amelyre menet közben már nincs felszállás, de kiszállás sincs. Úgy tűnik, ezúttal minden klappol, Zs. a merengéstől a kiábrándult emlékezésen, fájdalmas dühön, éleslátó cinizmuson és lemondáson át zökkenőmentesen érkezik meg a kiüresedés végső állomásához. Az utolsó soroknál révedő tekintetében, mint apró gyöngyök, buggyanak elő a könnyecseppek. Zokogni tilos, de könnyezni muszáj, ahogy egy kiváló tanára tanította a főiskolán. A hatás nem marad el: mindenhol szipogás, orrfújás, felcsukló sírás, zokogás hallatszik, miközben Zs. méltóságteljesen levonul a színpadról, mint Totti a pályáról egy győztes meccs után.

A polgármester és a Kutya barátok Országos Szövetsége elnökének beszéde már senkit sem érdekel, minden szem Zs.-re szegeződik. A ceremónia után többen gratulálnak neki. A miniszoknyás hölgy kezét nyújt, közben kétértelműen mosolyog, Zs. legalábbis így látja. A kopasz, tömzsi pasas is elismerését fejezi ki, satukezével megropogtatja Zs. kezét. Sugallatos, mutat bütykös ujjával égre a pap, miközben kisüsti savanyú páráját leheli a csaknem megilletődött Zs. arcába. Csodálatos volt, mondja Kiskénéz ex-gazdája, az ösztövé, félnék nagy Kenéz, vérágas szemében könnyecseppekkel, Kiskénéz büszke lenne rá. Miket hadoválsz, engedj már a művész úrhoz fiam, tolja odébb férjét a megrendelő, gratulálok, mélyen átélt produkció volt, legalábbis annak tűnt, viccelődik. Szeretettel várjuk művész urat szerény hajlékunkba, a halotti torra. Köszönöm, sajnós sietnem kell, menti ki magát Zs., az illendőnél egy árnyalattal gyorsabban megfordul, és sietős léptekkel elindul a kijárat felé.

Egy platánfa takarásában kifelé menet előveszi zsebéből a borítékot, ellenőrzi az összeget. Adhattak volna egy kicsit többet, állapítja meg, a Stohl Buci háromszor ennyit kért volna. Smucig banda, zsörtölődik, disznók közé gyöngyöt. Le vannak szarva, legalább megvan a villany, meg a havi kata.

A férjem is AS Roma rajongó volt, hallja a háta mögül, mielőtt még elérné a kijáratot. Töpörödött, karikalábú öregasszony mosolyog rá. Zs. tátott szájjal néz, nem érti, hogy került elő a néni a semmiből. Lépéseket, csoszogást nem hallott. Ugye maga is az, ha nem tévedek, teszi hozzá az öregasszony. A választ meg sem várva ridiküljéből egy fényképet vesz elő, és Zs.-nek nyújtja. A fényképen kövér férfi áll széles mosollyal, nyakában AS Roma sál, átkarolja a kissé csapzott legendát, Francesco Tottit, aki udvariasan mosolyog. A háttérben a Stadio Delle Olimpico magasodik fölénk.

Ez igazán csodálatos, hebegi Zs., irigylem a férjét.

Van is miért. Évekig számolta az esti sörét, és olcsó ételeket evett, hogy összejöjjön ez a római utazás, sóhajt az öregasszony. Csak azért, hogy néhány másodpercig találkozzon Tottival.

Férfias önfegyelem egy gyermeki lélekben, mondaná Zs., de ehelyett csak annyit mond, le a kalappal.

Ugye nem csak véletlen elszólás volt, néz a szemébe kíváncsian az öregasszony. A többiek nem vettek észre semmit. Talán maga sem, mosolyodik el.

Nem értem, mire gondol, feleli Zs., és látszik rajta, hogy tényleg nem érti. Beleborzong a gondolatba, hogy úgy tűnik, az öregasszony a fejébe lát, mint valami materializálódott, élő lelkiismeret. Lassan kezd elfogyni a türelme, eszébe jut, hogy a lottózó hamarosan zár. Ha nem siet, ugrik a nyereségre, ami persze még így is ugorhat, de ha nem adja fel a szelvényt, már a lehetőség is elveszik.

Annál a résznél, amikor Márai azt írja, a gyerekek Toldit olvasod, maga azt mondta, a gyerekek Tottiról mesélsz, nevet huncutul az öregasszony. De ne aggódjon, senki nem vett észre semmit.

Zs. most már határozottan ideges lesz, elvörösödő arcán látszik, hogy megy fel a vérnyomása. Közben az öregasszony fürkészőn és szemérmetlenül mered az arcába. Mielőtt valami meggondolatlanság szaladna ki a száján, szerencsére megszólal a telefonja. Á, az emlékeztető, kap megkönnyebbülten a zsebéhez, ne haragudjon, de sietnem kell. Vizsontlátásra, fordul sarkon kissé udvariatlanul, és elindul a kijárat felé.

Várjon, még el se mondtam, amit kérni szeretnék, kiált utána az öregasszony.

Zs. szaporázza a lépteit, hátra se néz, néhány másodperc és már halótávolságon kívülre kerül, legalábbis úgy csinál.

Papagájt vállal, éri még utol a rikácsoló hang, és gyomrába mar a szégyen.

Még vissza sem ér a kocsijához, amikor elhatározza, hogy megjátssza a kettést. Ha siet, még odaér a lottózóba. Elvégre gondolnia kell a gyerekeire is, vagyis a gyerektartásra.

82

